

Vaarallisten jätteiden käsittelyohje yrityksille ja muille toiminnanharjoittajille

Ohjetta sovelletaan Oulun kaupungissa sekä Hailuodon, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Muhoksen ja Tyrnävän kunnissa.

Mitä on vaarallinen jäte?

Vaarallinen jäte on käytöstä poistettu aine tai esine (*eli jäte*), jolla on jokin vaarallinen ominaisuus, kuten syttyvyys, ärsyttävyys, syövyttävyys, myrkyllisyys, räjähtävyys tai tartuntavaarallisuus. Ominaisuutensa vuoksi jäte voi aiheuttaa erityistä vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Nestemäisiä vaarallisia jätteitä ovat esimerkiksi jäteöljyt, öljynsuodattimet ja muut öljyiset jätteet, jäähdytinneste, liuottimet, liimat, lakat ja kemikaalijätteet.

Kiinteitä vaarallisia jätteitä ovat esimerkiksi akut, loisteputket, paristot, romuajoneuvot, silikonijäte, painekyllästetty puu, osa sähkö- ja elektroniikkaromusta (SER).

Jäte, joka itsessään ei ole vaarallista jätettä, mutta sisältää vaarallista jätettä käsitellään vaarallisena jätteenä.

Käsittely ja varastointi

Vaarallisten jätteet on säilytettävä erillään toisistaan eikä niiden käsittelystä tai varastoinnista saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. **Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään.** Jätteen haltija on vastuussa jätteestään.

Vaarallisten jätteiden säilytysastioista tulee käydä ilmi **jätteen laji ja varoitusmerkinnät**. Aineiden alkuperäiset pakkaukset ovat parhaita myös jätteiden säilytykseen, sillä niissä on asianmukaiset tiedot ja varoitusmerkinnät valmiina. Pakkauksiin on muistettava lisätä merkintä jätteestä.

Vaarallista jätettä sisältävien astioiden tulee olla tiiviisti suljettavia, jätteen ominaisuudet kestäviä ja kuljetuskelpoisia. Jäteastioissa on huomioitava jätteiden mahdollinen lämpölaajeneminen. Nestemäisiä vaarallisia jätteitä sisältävät astiat on sijoitettava tiivispohjaiselle, viemäröimättömälle ja katetulle alustalle, joka on suosituksen mukaan joko reunakorokkeellinen tai suoja-altaallinen. Vaaralliset jätteet on säilytettävä **lukitussa tai valvotussa tilassa**, joka on varustettu asianmukaisin varoitusmerkinnöin.

Toimittaminen jatkokäsittelyyn

Asianmukaisesti pakatut ja merkityt jätteet on toimitettava luvan omaaville **vaarallisten jätteiden käsittelijöille vähintään kerran vuodessa**. Vaarallisten jätteiden kuljetuksessa on noudatettava vaarallisten aineiden kuljetuksista annettuja säädöksiä. Palaville vaarallisille jätteille voi olla omia kuljetusvaatimuksia. Vaarallisten jätteiden tuottaja on vastuussa jätteestä siihen saakka, kunnes sen on vastaanottanut toiminnanharjoittaja, jolla on lupa vastaanottaa tai käsitellä kyseistä vaarallista jätettä.

Vaarallisten jätteiden toimittamisesta asianmukaiseen jatkokäsittelyyn kannattaa tehdä sopimus vaarallista jätettä keräävän jätehuoltoyrityksen kanssa, jolloin jätteet noudetaan toimipaikasta

sopimuksen mukaisesti määrävälein tai puhelinsoitosta. Tarkista, että vaarallisten jätteiden kuljettaja on hyväksytty **elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) jätehuoltorekisteriin**. Pyydä kuljettajaa näyttämään ote jätehuoltorekisteristä.

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa syntyvistä vaarallisista jätteistä. Kirjanpitoon tulee sisältyä tiedot syntyneen jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikasta sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä. **Kirjanpitotiedot** on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti kuusi vuotta.

Vaarallisen jätteen haltijan on laadittava **siirtoasiakirja**, kun vaarallisia jätteitä luovutetaan jätteen kuljettajalle. Siirtoasiakirjasta on käytävä ilmi tiedot jätteen lajista/laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljettajasta. Lisäksi vaarallista jätettä kuljettaessa on oltava tieto mm. jätteen koostumuksesta, vaaraominaisuuksista, pakkaus- ja kuljetustavasta. Siirtoasiakirjan on oltava mukana koko jätteen siirron ajan ja lopuksi se luovutetaan jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirja toimii todisteena vaarallisten jätteiden asianmukaisesta luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Allekirjoitettu siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä kolme vuotta.

Muistilista:

1. **Ole selvillä, mitä vaarallisia jätteitä yrityksen toiminnassa muodostuu.**
2. **Säilytä vaaralliset jätteet asianmukaisesti.**
3. **Toimita vaaralliset jätteet oikeaan käsittelypaikkaan.**
4. **Pidä kirjaa vaarallisista jätteistä ja säilytä kirjanpitotietoja kuusi vuotta.**

Lainsäädäntöä ja määräyksiä:

- Jätelaki (646/2011)
- Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)
- Hailuodon, Kempeleen, Lumijoen ja Oulun jätehuoltomääräykset
<https://www.ouka.fi/oulu/ymparisto-ja-luonto/jatehuoltomaaraykset>
- Limingan, Muhoksen ja Tyrnävän jätehuoltomääräykset (Lakeuden Eko)
<https://www.lakeudeneko.fi/maaraykset/>

Lisätietoa:

- **Oulun seudun ympäristötoimi**, ympäristönsuojelu <http://www.ouka.fi/ymparistonsuojelu>
- **Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus**, <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/ely-pohjois-pohjanmaa>
- **Kiertokaari Oy**, <https://kiertokaari.fi/>
- **Lakeuden EKO**, <https://www.lakeudeneko.fi/>
- **Kempeleen Jätekuljetus Ky**, <https://kempeleenjatekuljetus.fi/>